

Ođđa nuorvodávda A(H1N1) lea influeansa mii viido miehtá máilmmi. Das lea iešvuohtan eareliiggánit njoammudahtta nuorat olbmuid. Mánnggain sis geat girdet bahámusat sis ii leat leamas iežá vuodđovihki.

Dan dihte ii sáhte ovdagihit dihtit gii galgá bahuid skihppát. Lea hirbmat deahalas hehttet njoammudeami. Dat lea buorre boahkuhit iežas. Dat lea buorin sihke dutnje allasat ja sidjiide geat leat dan joavkkus geaidda dávda álkit njoammuda ja sii geat eai sáhte sierranas sivaidda dihte iežaset boahkuhit.

Eatnasiidda lea nuorvodávda dábálaš influeansan sierra symptomain mat luhpet moatti beaivvis. Feber, gosahat, čottabávččas, bávččas goruhis ja oaivebávččas leat dábálaš symptomat.

Gádjun dihte iežat vai it dárbbas bahuid skihppát ođđa influeansái

- > Basa gieđaidat dávjá
- > Gosa ja gaste giehtamohkkái
- > Leage ruovttus jos leat skibas

Loga eanet www.krisinformation.se dahje www.1177.se. siidduin. Sáhtát maid ringet 1177 dahje 020-20 20 00.

Diehtu ja ráđit dutnje gii leat mánáidládje (áhpeheapme)

Danin fálo boahkuheapmi ođđa influeanssa A(H1N1) vuostá sidjiide geat leat mánáidládje

Sii geat leat mánáidládje bohtet oažžut máeolašvuoda boahkuhit vuosttažettiin danin go sis lea várra gierdat bahábut influeansadávddas go iežáin lea. Boahkuheapmi ii mielddisbuvtte nugo dál diehtá mange lágan vára sutnje gii lea mánnáoažžu dahje ohká (heakkašaddui) mánnávuordin áiggis. Boahkuheami sáhtta váldit vaikko goas vuordináiggis ja nisson sáhtta maid boahkuhit iežas dan áiggi go njamaha mánás.

Máná nuoratgo 6 mánu ii galgga dál goit boahkuhit. Mis eai leat vásiheamit makkár váikkuhusat dábálaš gosahat boahkuheamis leat dán ahkásiidda. Klinihkalaš iskkadeamit pandemijaváksiinnain galget dahkkot vai sáhtta árvoštallat váksiidnameari ja duostunvástideami.

Vuđolaš bagadusat influeansaboahkuheami birra gávdná Dálkkasdoaimmahaga (Läkemedelsverket) webba-báikkis www.lakemedelsverket.se.

Ná váikkuhuvvojit mánnáoažžut

li mihkkige vuoset ahte mánnáoažžus lea stuorit várra skihppát go iežás. Eatnasiidda lea influeansa dábálaš dávdan muhto mánnáoažžunáigi dagaha ahte nisson oažžu geanehit dávdasuoji vai unnida vára ahte gorut ipmirda šaddama nu amasin ahte duššada dan.

Dieđut iežá riikkain vuosehit ahte dat leat eareliiggánit mánnáoažžut geat leat manjit dásis vuordináiggis geat dárbašit divššu manjil go leat skihppán ođđa H1N1-influeansái. Sivva dasa lea ahte geahppát ožžot unnit saji rattis dađi guhkibut vuordináiggis lea ollen ja "čoavji" sturro.

Got ohki váikkuhuvvo jos nisson skihppá?

li leat dábálaš ahte virus njoammu ohká ja ii mihkkige vuoset ahte influeansavirus sáhtta bahát váikkuhit sutnje. Muhto dat dávdasuoji dovdat mat ihtet manjil bostohallama mielddisbuktit sierra dovtagiid ohká.

Mánnáoažžut geat ožžot alla febera sierranas sivaiddihte, maidai influeansasa geažil, berrele váldit febervuolihan dálkasa paracetamolain (Alvedona dahje Panodiija) vai unnida váikkuhusaid ohká.

Sáhttago njamahit jos lea ožžon nuorvodávdda?

De sáhtta, raddemielki ii njoamut influeansavirusa. Dat ii attege sihkkaris suoji influeanssa vuostá muhto leat dieđusge mánga iežá buorit njamahemiin. Lea deahas suddjet njuorat máná nuláhkái ahte goappeš váhnemat ja iežá lahkolaččat boahkuhit iežaset, galgá leat rántot giehtabuhtisvuodain ja suodjalit njammi máná soalssis ja muđui go gosso ja gastá.

Leago váksiidna sihkkar?

Váksiidna ođđa influeanssa A(H1N1) vuostá lea seamma hámis go váksiinnat jahkálaš nuorvodávdda vuostá ja dat geahččaluvvon seamma vugiin. Váksiidna lea sihkkar ja addá buori suoji.

Váksiidna ii njoamut ohká siskkožiid bokte, muhto váksiidna sáhtta dan dihte addit muhtin suoji njuorat mánái got vuosttildanávnas lea sirdon nissona siskkožiin ohká.

Jurddaš...

...rávesolmmožin don leat veahkin hehttet dávdda viiduma go boahkuhat iežat. Don veahkehat mánáid geat eai sáhte váldit boahkuheami.